

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги
та медичного страхування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-91-59, тел./факс: 255-92-21

Черевко О.

Шановна пані Оксано!

Інформуємо Вас, що відповідно до вимог статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян», електронна петиція, адресована Верховній Раді України розглядається у порядку, встановленому цією статтею, за умови збору на її підтримку не менш як 25 000 підписів громадян протягом не більше трьох місяців з дня оприлюднення петиції. Оскільки Ваша петиція набрала меншу кількість підписів (п'ять), то відповідно до вимог зазначеної вище статті вона розглянута за дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України у Комітеті Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування як звернення громадянина.

По суті викладених у Вашій електронній петиції пропозицій інформуємо про таке.

Відповідно до статті 33 Конституції України, кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України, за винятком обмежень, які встановлюються законом.

Статтею 29 Основного Закону визначено, що кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність. Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

Обмеження щодо реалізації конституційних прав і свобод не можуть бути свавільними та несправедливими, вони мають встановлюватися виключно Конституцією і законами України, переслідувати легітимну мету, бути обумовленими суспільною необхідністю досягнення цієї мети, пропорційними та обґрунтованими, у разі обмеження конституційного права або свободи законодавець зобов'язаний запровадити таке правове регулювання, яке дасть можливість оптимально досягти легітимної мети з мінімальним втручанням у реалізацію цього права або свободи і не порушувати сутнісний зміст такого права

(правова позиція Конституційного Суду України, викладена в рішенні від 1 червня 2016 року № 2-рп/2016).

Дотримуючись зазначених принципів, національне законодавство, зокрема Кримінальний кодекс України (стаття 94) та Закон України «Про психіатричну допомогу» (стаття 19), передбачають, що залежно від характеру та тяжкості захворювання, тяжкості вчиненого діяння, з урахуванням ступеня небезпечності психічно хворого для себе або інших осіб, суд може застосувати до особи такі примусові заходи медичного характеру, як госпіталізація до закладу з надання психіатричної допомоги із звичайним наглядом, госпіталізація до закладу з надання психіатричної допомоги з посиленням наглядом, госпіталізація до закладу з надання психіатричної допомоги із суворим наглядом.

У випадку відсутності вчиненого особою правопорушення та коли особа, яка страждає на психічний розлад, внаслідок чого вона вчиняє чи виявляє реальні наміри вчинити дії, що являють собою безпосередню небезпеку для неї чи оточуючих, або неспроможна самостійно задовольняти свої основні життєві потреби на рівні, який забезпечує її життєдіяльність, така особа може бути госпіталізована до закладу з надання психіатричної допомоги без її усвідомленої письмової згоди або без письмової згоди її законного представника, якщо її обстеження або лікування можливі лише в стаціонарних умовах. Така госпіталізація та примусове надання допомоги здійснюється виключно за рішенням суду (стаття 4 Закону України «Про психіатричну допомогу» та глава 10 Цивільного процесуального кодексу України).

Окрім випадків наявності ментальних розладів, Законом України «Про протидію захворюванню на туберкульоз» (стаття 11) передбачено, що у разі якщо хворі на заразні форми туберкульозу, у тому числі під час амбулаторного чи стаціонарного лікування, порушують протиепідемічний режим, що ставить під загрозу зараження туберкульозом інших осіб, з метою запобігання поширенню туберкульозу за рішенням суду вони можуть бути примусово госпіталізовані до протитуберкульозних закладів, що мають відповідні відділення (палати) для розміщення таких хворих. Примусова госпіталізація осіб, стосовно яких судом ухвалено відповідне рішення, здійснюється з урахуванням висновку лікаря на строк до трьох місяців.

Таким чином, національне законодавство передбачає вичерпний перелік випадків, за яких особа може бути примусово поміщена до закладу охорони здоров'я та/або їй може бути надано медичну допомогу у примусовому порядку. Застосування такого примусу до особи обумовлено суспільною потребою та здійснюється виключно із застосуванням судового контролю.

В інших випадках для застосування методів діагностики, профілактики та лікування необхідна згода пацієнта, інформованого відповідно до статті 39 Основ законодавства України про охорону здоров'я, а щодо пацієнта віком до 14 років (малолітнього пацієнта), а також пацієнта, визнаного в установленому

законом порядку недієздатним, медичне втручання здійснюється за згодою їх законних представників. Пацієнт, який набув повної цивільної дієздатності і усвідомлює значення своїх дій та може керувати ними, має право відмовитися від лікування (стаття 43 Основ).

З повагою

Голова Комітету

М.Б. Радуцький

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: РАДУЦЬКИЙ МИХАЙЛО БОРИСОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000847C3D0060F27101
Дійсний до: 25.03.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 04-18/17-2021/26611 від 01.02.2021

386454